Dosarul nr.3-2705/2024

HOTĂRÎRE
În numele legii

04 mai 2026

mun.Chişinău

Judecătoria Chișinău (Sediul Rîșcani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Veronica Jomiru-Niculiță
Grefier Victorița Colesnic

a judecat în ședință publică acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de *Chiperi Natalia* către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă :

<u>Aspecte de procedură.</u>

La 10.05.2024, *reclamanta Chiperi Natalia* a depus cerere de chemare în judecată împotriva *pârâtului* Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

La 10.05.2024, cererea a fost repartizată, în mod aleatoriu, judecătorului V. Jomiru-Niculiță (f.d.1), iar prin încheierea din 17.05.2024 a fost dispusă pregătirea cauzei cu enumerarea acțiunilor ce urmează a fi efectuate pentru pregătirea cauzei și cu indicarea termenelor îndeplinirii lor (f.d.4).

Pretențiile și argumentele reclamantului:

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul a solicitat:

-anularea deciziei CTAS Botanica pentru stabilirea pensiei în suma de 3626,96 lei MDL, cu recalcularea pensiei începând cu luna septembrie - până în prezent;

-a obliga CNAS şi CTAS Botanica în recalcularea pensiei pentru limita de vârstă conform deciziei privind stabilirea pensiei pentru limita de vârstă după reexaminare în conformitate cu cererea nr.94/2023/4705 din 22.05.2023 eliberată petiționarei la 22.11.2023, în sumă de 4528,07 lei, începând cu luna octombrie 2023- până în prezent, cu recalcularea şi achitarea petiţionarei sumelor restante pentru această perioadă.

În motivarea acțiunii a indicat că după stabilirea pensiei conform deciziei CTAS Botanica din 22.11.2023, în baza cererii nr.94/2023/4705 din 22.05.2023 i-a fost stabilită

pensia în cuantum de 4528,07 lei pe care a primit-o până în luna septembrie 2023, ulterior pensia valorifica suma de 3628,96 lei, cu care nu este de acord.

Urmare a adresării către CTAS Botanica a primit în luna februarie 2024 copia deciziei cu privire la calcul a pensiei de vârstă în cuantum de 3628,96 lei.

Indică că decizia şi recalculul s-a făcut în lipsa sa şi în lipsa unei cereri depuse în acest sens. Mai mult, contrar art.38 alin(1) lit.b) din legea nr.156/1998 nu a primit nici decizia CNAS despre retinerea efectuată din pensie.

Argumentele pârâtei-Casa Națională de Asigurări Sociale

Casa Națională de Asigurări Sociale prin intermediul referinței depuse la 26.06.2024 (f.d.33-35) a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

În susținerea poziției sale pârâta a indicat că la 26.03.2024, reclamanta a depus la Casa Naţională de Asigurări Sociale o cerere prealabilă referitoare la anularea deciziei CTAS Botanica privind stabilirea pensiei în sumă de 3626,96 lei şi recalcularea pensiei pentru limită de vârstă în sumă de 4528,07 lei.

Începând cu 21.12.2015, reclamanta beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, calculată pe baza coeficientului individual al salariului şi a venitului mediu lunar asigurat de 2832,02 lei, luând în considerare stagiul de cotizare de 25,6 ani (inclusiv perioada de îngrijire a copiilor şi a studiilor superioare la secţia de zi) şi a constituit inițial suma de 1084,69 lei lunar, iar urmare a indexărilor efectuate pe parcursul anilor 2016-2023, cuantumul pensiei a fost majorat şi constituia de la 01.04.2023 - 2808,02 lei lunar.

În cazul reclamantei, în stagiul de cotizare şi la determinarea venitului mediu lunar asigurat, la stabilirea pensiei din 21.12.2015 nu a fost inclusă perioada de activitate de la 01.01.1999 până la 19.04,2004 în cadrul Olimpia CRS confirmat prin certificatul nr.15c din 30.11.2015, nu era confirmat prin datele contului personal de asigurări sociale.

Prin prisma art.33 alin.(l) lit.a) din legea nr.156/1998, la 22.05.2023 reclamanta s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica cu cerere de reexaminare a pensiei în legătură cu suplinirea contului cu venitul asigurat realizat în cadrul Olimpia CRS pentru anii 1999-2004, perioadă care inițial nu a fost luată în calcul.

Potrivit art.57 alin.(3) al legii nr.489/1999, ţinând cont de faptul că declaraţiile persoanelor asigurate (REV 5) pentru perioada anilor 1999 - 2004 au fost prezentate de către Olimpia CRS cu date personale incomplete, înscrierea informaţiei prezentate în contul personal al reclamantei nu a fost posibilă la etapa prezentării.

Ulterior, după identificarea datelor personale, informaţiile cu privire la contribuţiile de asigurări sociale de stat declarate de către Olimpia CRS, pentru perioada menţionată supra au fost înscrise în contul personal de asigurări sociale al reclamantei.

Începând cu 01.01.2022, pensia reclamantei a fost reexaminată conform formulelor de calcul în vigoare după 01.04.2017, deoarece declaraţiile prezentate de agentul economic Olimpia CRS pentru anii 1999-2004 erau incomplete şi ulterior au fost înscrise în contul

personal de asigurări sociale, fapt ce nu constituie circumstanţe noi pentru reexaminarea pensiei.

Notează că pensia reclamantei a fost reexaminată din data stabilirii iniţiale (21.12.2015) calculată pe baza coeficientului individual al salariului - 1,89407 şi a venitului mediu lunar asigurat de 2321,83 lei, luând în considerare stagiul de cotizare de 30,1 ani şi a constituit - 1170,15 lei, actualizate prin indexările din anii 2016 - 2023, inclusiv valorizarea din 01.10.2018 şi constituia de la 01.04.2023 - 3626,96 lei lunar. Diferenţa dintre pensia stabilită şi ulterior reexaminată în sumă de 9368.81 lei a fost achitată reclamantei în luna septembrie 2023.

Concluzionează că pensia de care beneficiază reclamanta a fost calculată, reexaminată, valorizată şi indexată în conformitate cu prevederile legislaţiei de pensionare în vigoare, respectiv temei de satisfacere a solicitărilor înaintate de aceasta, nu sunt.

Argumentele participanților în ședința de judecată

Reclamanta şi avocatul acesteia au susținut acțiunea în modul formulat și au solicitat admiterea acesteia. Au reiterat că decizia emisă de recalculare a pensiei nr.94/2023/50908, în baza cererii generate de CNAS, nesemnată de nimeni e din anul 2023, în baza unei cereri falsificate nr.94/2023/5550, unde se face referire la perioada din 21.12.2015, momentul de acordare inițială a pensiei.

Afirmația CNAS-ului că pensia pentru limită de vârstă se calcula conform formulelor prevăzute în anexa nr.4 parte integrantă a legii nr.156/1998, în vigoare până la 01.04.2017, dar în anexa 4 nu exista așa formulă.

Cât privește alegația că informația despre stagiul și venitul pentru 1999-2004 realizat în cadrul Olimpia CRS nu prezintă circumstanțe noi le consideră eronate ori contul personal a fost suplinit în decembrie 2021 și nu a fost luat în calcul la stabilirea pensiei inițiale.

Reprezentantul pârâtului a solicitat respingerea acțiunii și a susținut poziția potrivit referinței depuse. A indicat că în stagiul de cotizare şi la determinarea venitului mediu lunar asigurat la stabilirea pensiei din 21.12.2015 nu a fost inclusă perioada de activitate de la 01.01.1999 până la 19.04.2004, în cadrul Olimpia CRS conform certificatului nr.15c din 30.11.2015, deoarece nu era confirmat prin datele contului personal de asigurări sociale.

La 22.05.2023, Chiperi Natalia s-a adresat la CTAS sect.Botanica cu cerere de reexaminare a pensiei în legătura cu suplinirea contului cu venitul asigurat realizat în cadrul Olimpia CRS pentru anii 1999-2004, perioadă care iniţial nu a fost luată în calcul.

Începând cu 01.01.2022, pensia a fost reexaminată eronat conform formulelor de calcul în vigoare după 01.04.2017, deoarece declarațiile prezentate de agentul economic Olimpia CRS pentru anii 1999-2004 erau în arhiva Casei teritoriale de asigurări sociale (pe suport de hârtie incomplete) şi ulterior au fost înscrise în contul personal de asigurări sociale, respectiv nu constituie circumstanţe noi pentru reexaminarea pensiei, conform art.33 alin.(1) lit.a) din legea nr.156/1998.

Pensia reclamantei a fost reexaminată din data stabilirii iniţiale (21.12.2015) calculată pe baza coeficientului individual al salariului 1,89407 şi a venitului mediu lunar asigurat de 2321,83 lei, luând în considerare stagiul de cotizare de 30,1 ani şi a constituit 1170,15 lei, actualizată prin indexările din anii 2016-2023, inclusiv valorizarea din 01.10.2018 şi constituia de la 01.04.2023-3626,96 lei lunar. A menționat că diferenţa dintre pensia stabilită şi ulterior reexaminată în sumă de 9368,81 lei, a fost achitată în luna septembrie 2023.

MOTIVAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

Înainte de a ajunge la concluziile de mai jos, judecătorul a reflectat în mod egal în privința tuturor probelor din dosar. În special, s-a ținut cont de legătură reciprocă și capacitatea lor de a răspunde specific și explicit la chestiunile principale ridicate de participanți (art.130 alin.(3), (4) CPC). Astfel, instanța de judecată s-a concentrat pe acelea argumente, dovezi și afirmații, care au importanță și sunt decisive pentru soluționarea corectă a cauzei civile (art.118 alin.(3) CPC).

Instanța de judecată și-a întemeiat hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit și pe probele cercetate în ședința de judecată.

<u>Admisibilitatea acţiunii</u>

Conform art.20 Cod Administrativ, *dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.*

Conform art.39 alin.(2) Cod administrativ, *orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.*

Potrivit art.207 alin.(1) din Codul administrativ, *instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.*

La caz, decizia nr.94/2023/47 din 03.08.2023 emisă de CTAS Botanica, prin care reclamantei i-a fost diminuată suma pensiei de la 4528,07 lei la 3626,96 lei, în urma reexaminării pensiei pentru limita de vârstă, precum și răspunsul CNAS nr.3186/24 din 08.05.2024 adoptat în procedura prealabilă sunt acte administrative individual defavorabile.

Acțiunea înaintată de reclamant reprezintă o acțiune în contestare în conformitate cu prevederile art.206 alin.(1) lit.a) Codul administrativ. Or, elementul central al obiectului acțiunii în contestare constă în anularea unui act administrativ individual.

Astfel, reclamanta revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art.17 Cod administrativ, ori, reclamanta își exprimă dezacordul cu decizia de reexaminare a pensiei pentru limită de vârstă emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Ținând cont de obiectul acțiunii și având în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ. Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Potrivit art.208 alin.(1) Cod administrativ, *până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.*

Ținând cont de prevederile art.209 alin.(1) Cod administrativ, raportate la circumstanțele constatate, instanța de judecată concluzionează asupra respectării de către reclamantă a termenului de depunere a acțiunii. Pe marginea cererii prealabile a fost emisă decizia nr.3186/24 din 08.05.2024, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 10.05.2024, în interiorul termenului reglementat de art.209 al Codului administrativ.

Astfel, acțiunea este admisibilă

Legislația aplicabilă

Legea nr. 156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege stabilește cadrul legal al funcționării sistemului public de pensii, precum și interacțiunea acestuia cu sistemul public de asigurări sociale și cu alte mecanisme statale de protecție socială a populației.

Articolul 1[1]. Sistemul public de pensii

(3) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare și venitul asigurat– confirmare, prin acte doveditoare, a stagiului de cotizare și a venitului asigurat pentru perioada de activitate de până la realizarea dreptului la pensie și care nu a fost luată în considerare la stabilirea pensiei;

reexaminarea pensiei– recalcularea mărimii pensiei în corespundere cu prevederile prezentei legi în vigoare la data depunerii cererii de reexaminare a pensiei conform art.33 alin.(1) lit.a) și c), alin.(2), (4^1), (4^2) și (4^3);

valorizarea venitului asigurat–indexarea venitului mediu lunar asigurat, realizat începând cu 1 ianuarie 1999, reieșind din coeficientul de creștere a salariului mediu pe economie în perioadele contributive până la anul precedent anului de stabilire a pensiei;

Articolul 5. Stagiul de cotizare

(1) În sistemul public, stagiul de cotizare însumează toate perioadele contributive.

Articolul 7. Dovada stagiului de cotizare

(1) Dovada stagiului de cotizare se face pe baza datelor din contul personal, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public al asigurărilor sociale.

Articolul 8. Venitul mediu lunar asigurat

(1) Baza de calcul al pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat din toată perioada de activitate, valorizat la momentul stabilirii pensiei.

(1^1) ***Valorizarea reprezintă indexarea venitului mediu lunar asigurat realizat începînd cu 1 ianuarie 1999, reieșind din coeficientul de creștere a salariului mediu pe economie din perioadele contributive pînă la anul precedent anului de stabilire a pensiei.*** Coeficienții de valorizare pentru fiecare an se aprobă de Guvern în fiecare an la 1 aprilie.

(2) Venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuţiilor plătite în perioadele contributive, cotele de contribuţii stabilite prin lege pentru aceste perioade şi numărul total de luni de cotizare. Formula de calcul a venitului mediu lunar asigurat este redată în anexa nr.1, parte integrantă a prezentei legi.

(3) Pentru perioadele specificate la art. 5 alin. (2) lit. a) și e), la determinarea venitului mediu lunar asigurat începând cu 1 ianuarie 1999 se ia în considerare salariul minim lunar pe țară la data calculării pensiei. Pentru perioadele specificate la art. 5 alin. (2) lit. a^1), b), d) și f), la determinarea venitului mediu lunar asigurat începând cu 1 ianuarie 1999 se ia în considerare salariul mediu lunar pe țară la data calculării pensiei.

Articolul 9. Categoriile de pensii

În sistemul public, se acordă următoarele categorii de pensii:

a) pensie pentru limită de vîrstă;

Articolul 13. Indexarea pensiilor

(1) Pensiile se indexează anual la 1 aprilie.

(2) Coeficientul de indexare constituie rata inflației la sfârșitul anului precedent, exprimată prin creșterea prețurilor de consum în luna decembrie a anului respectiv față de aceeași lună a anului premergător. Coeficientul de indexare se stabilește de către Guvern.

Articolul 14. Dreptul la pensie pentru limită de vîrstă (în vigoare la data stabilirii pensiei) Dreptul la pensie pentru limită de vîrstă se acordă dacă sînt îndeplinite cumulativ condiţiile prevăzute la art.41 şi 42.

Articolul 33. Reexaminarea drepturilor la pensie

(1) Reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul:

a) apariţiei unor circumstanţe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc pînă la acordarea drepturilor la pensie;

(3) Reexaminarea dreptului la pensie în cazurile prevăzute la alin.(1) lit.a), b), d) și e) din prezentul articol se efectuează conform formulelor indicate în anexele nr.2, nr.3 și nr.4, iar în cazul prevăzut la alin.(1) lit.c) din prezentul articol – conform formulei indicate în anexa nr.2^1.

(5) Noile drepturi la pensie se acordă începînd cu luna următoare celei în care a fost depusă cererea şi actele necesare la organul de asigurări sociale.

Articolul 52[1]. Valorizarea venitului mediu lunar asigurat pentru pensiile aflate în plată

(3) Valorizarea pensiei pentru limită de vîrstă și a pensiei de dizabilitate stabilite pînă la 1 aprilie 2017 se va efectua pe etape. În anul 2017, începînd cu 1 aprilie, se vor valoriza pensiile beneficiarilor de pensii stabilite în anii 2001–2008.

Articolul 53.Calcularea pensiei pentru limită de vîrstă (în vigoare la data stabilirii pensiei)

(1) Pensia pentru limită de vîrstă se determină prin cumularea drepturilor la pensie din perioada anterioară şi cea posterioară intrării în vigoare a prezentei legi. Formula de calcul a pensiei în aceste cazuri este redată în anexa nr.4, parte integrantă a prezentei legi.

(2) Asiguratului care, după data intrării în vigoare a prezentei legi, a realizat un stagiu de cotizare de cel puţin 20 de ani i se calculează pensie, în temeiul art.16, din venitul mediu lunar asigurat realizat după intrarea în vigoare a prezentei legi, luîndu-se în considerare stagiul de cotizare total.

(3) În cazul în care cuantumul pensiei calculate în condiţiile alin.(l) este mai mic decît cuantumul pensiei minime prevăzut la art.12, pensia minimă se determină în condiţiile art.16 alin.(5)-(6).

Aprecierea instanței de judecată în privința argumentelor și probelor prezentate de părți.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile reglementărilor legale ale contenciosului administrativ. Se pornește de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ, care este prestabilit de legislator și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, și asigurarea ordinii de drept.

Obiect al examinării în speță îl constituie verificarea legalității corectitudinii acțiunilor Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica și Casei Naționale de Asigurări Sociale asupra cazului de reexaminare reclamantei a pensiei și calcularea corectă a cuantumului acesteia.

Instanța de judecată reține că prin prezenta acțiune, reclamanta își exprimă dezacordul cu refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale de anulare a deciziei de reexaminare a pensiei pe motiv că informația de suplinire a contului cu venitul realizat în cadrul Olimpia CRS pentru perioada 1999-2004, nu constituie circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare a venitului asigurat.

În esență se reține că până la 01 aprilie 2017, pensiile pentru limită de vârstă se calculau în corespundere cu prevederile art.53 şi art.54 al legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr.156 din 14 octombrie 1998, Regulamentul cu privire la modul de calculare şi confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei, aprobat prin Hotărârea

Guvernului nr.417 din 03 mai 2000 şi Regulamentul cu privire la modul de calculare a pensiilor de asigurări sociale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.328 din 19 martie 2008.

Instanța de judecată mai reține că începând cu 01 aprilie 2017, în cazul reexaminării drepturilor la pensie urmare a apariției altor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare și venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea dreptului la pensie (în cazul pensiilor stabilite până la 31.03.2017) pensia se va calcula după formula prevăzută în anexa nr.2 din lege.

Din actele cauzei și explicațiile participanților la proces s-a constatat că reclamanta este beneficiară de pensie pentru limita de vârstă de la 21.12.2015, în baza deciziei din 19.01.2016 stabilită în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, calculată pe baza coeficientului individual al salariatului-1,89407, a venitului mediu lunar asigurat de 2832,02 lei, cu un stagiu de cotizare de 25,6 ani, constituind la 21.12.2015 suma de 1084,69 lei, iar urmare a indexărilor efectuate pe parcursul anilor 2016-2023 cuantumul pensiei constituie conform deciziei de modificare a informației din 01.07.2023 suma de 2808,02 lei (fila 10, 38 dosar administrativ).

La caz se reține că la stabilirea pensiei reclamantei din 21.12.2015 nu a fost inclusă în stagiul de cotizare perioada de activitate de la 1999 până la 2004 din cadrul CRS „Olimpia”, confirmat prin certificatul nr.15c din 30.11.2015(fila 28 dosar administrativ).

Totodată, potrivit informaţiei Direcţiei generale evidența individuală a contribuțiilor din cadrul CNAS, declarațiile pentru perioada anilor 2000-2003 a CRS „Olimpia”, cod CNAS 9470033, au fost migrate la data de 01.08.2007 (au fost introduse în sistemul vechi fără cod CPAS), iar la 17.12.2021 a fost introdus CPAS în contul personal de asigurări sociale al beneficiarului (în extras de cont au fost introduse) (fila 58 dosar administrativ).

Respectiv, urmare a modificărilor survenite în contul personal de asigurări sociale al reclamantei, CNAS din oficiu nu a efectuat recalcularea pensiei pentru limita de vârstă cu includerea în stagiul de cotizare și venitul asigurat al perioadei 1999-2004 din cadrul CRS „Olimpia”.

La caz, aplicarea formulei de calcul a pensiei în vigoare până la 01.04.2017, cu aplicarea circumstanţelor survenite după abrogarea acesteia este absolut contrară prevederilor legale. Or, recalcularea oricăror prestații sociale se efectuează în condițiile legii în vigoare la momentul recalculării.

Totodată, la momentul stabilirii pensiei -21.12.2015, extrasul din cont al reclamantei confirma doar perioada şi venitul care se vizualizează în decizia de stabilire a pensiei nr.94/2016/802 din 21.01.2016, iar activitatea pentru perioada 1999-2004 în cadrul CRS „Olimpia” nu era cunoscută la acel moment.

La 22.05.2023, reclamanta a depus în adresa CTAS Botanica cerere de reexaminare a pensiei în legătură cu suplinirea contului cu venitul asigurat realizat pentru perioada 1999-2004 realizat în cadrul Olimpia CRS (fila 40, 46-57 dosar administrativ).

Prin decizia nr.94/2023/49110 din 25.05.2023 (06.06.2023), Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica a stabilit reclamantei, începând cu 01.01.2022, pensie pentru limita de vârstă, recalculată în mărime de 3305,02 lei, iar urmare a indexărilor începând cu 01.04.2023 suma de 4528,07 lei (fila 39-verso dosar administrativ).

Ulterior, la 04.08.2023 Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica a emis decizia de valorizare a pensiei, prin care pensia reclamantei a fost reexaminată din data stabilirii inițiale (21.12.2015) calculată pe baza coeficientului individual al salariului-1,89407 și a venitului mediu lunar asigurat de 2321,83 lei, luînd în considerare stagiul de cotizare de 30,1 ani, constituind suma de3858 lei, însă ulterior de angajatul autorității publice a fost corectat olograf cu indicarea pensiei valorificate de 2174,20 lei din data de 01.10.2018, iar cu indexările ulterioare pentru perioada 2018-2023 la 01.04.2023, mărimea pensiei constituia suma de 3626,96 lei (f.d.27).

Urmare a cererii de examinare a corectitudinii reexaminării pensiei pentru limita de vârstă înantată de reclamantă, CNAS la 20.10.2023 a informat reclamanta că prin prisma art.7 în coroborare cu prevederile art.33 a legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, începând cu 01.01.2022 pensia a fost reexaminată eronat conform calculelor în vigoare după 01.04.2017, deoarece declarațiile prezentate de agentul economic Olimpia CRS pentru anii 1999-2002 au fost incomplete și nu constituie circumstanțe noi pentru reexaminarea pensiei (f.d.22).

La fel, prin scrisoarea nr.154 din 25.01.2024 CTAS Botanica a informat reclamanta că în baza cererii depuse de reclamantă la 22.05.2023 a fost reexaminată pensia pentru perioada de activitate de la 2000-2004 în cadrul Olimpia CRS și de la 01.04.2023 a constituit suma de 4528,07 lei pentru un stagiu de cotizare de 29,6 ani, dar în urma unui control suplimentar din cadrul direcției generale pensii și alocații, a fost examinată legalitatea reexaminării pensiei pentru limita de vârstă care a constituit corect de la 21.12.2015 suma de 1170,15 lei, iar ulterior suma trecută prin indexările prevăzute pentru perioada 2016-01.04.2023, la 01.04.2023 constituie 2742,45 lei (f.d.23).

Prin decizia nr.C-1315/24 din 28.02.2024, având în vedere art.80 alin.(1) și alin.(2) Cod administrativ, CNAS a indicat reclamantei că a examinat pe deplin toate abordările privind corectitudinea calculării/reexaminării pensiei acesteia (f.d.17).

Nefiind de acord cu decizia dată, reclamata la 25.03.2024 a depus cerere prealabilă către CNAS privind recalcularea pensiei pentru limita de vârstă conform deciziei privind stabilirea pensiei pentru limita de vârstă reexaminare în conformitate cu cererea din 22.05.2023, însă prin decizia nr.3186/24 din 08.05.2024 i s-a indicat că temei de satisfacere a solicitării date nu există (fila 9 dosar administrativ).

Din materialele dosarului nu rezultă că reclamanta a primit decizia CNAS prin care s-a stabilit/recalculat pensia de 3628,96 lei ori decizia prezentată de aceasta și anexată la cererea de chemare în judecată este decizia privind valorizarea pensiei (f.d.27), care a fost primită în

februarie 2024 și care ținând cont de corectările și datele care le conține, și efectele juridice pe care le produce, poate fi considerată un act administrativ individual defavorabil.

Se atrage atenția că de nenumerate ori în ședința de judecată reprezentanții pârâtei au menționat că decizia privind valorizarea pensiei este de ordin intern și nu produce efecte juridice, dar există o altă decizie, care nu a fost prezentată la soluționarea cauzei, motiv din care instanța de judecată reține decizia privind valorizarea pensiei ca act administrativ.

Totuși, potrivit răspunsului autorității publice din 20.10.2023 s-a indicat că începând cu 01.01.2022, pensia reclamantei a fost reexaminată eronat conform formulelor de calcul în vigoare după 01.04.2017, deoarece declarațiile prezentate de agentul economic Olimpia CRS pentru anii 1999-2004 au fost incomplete și respectiv nu constituie circumstanțe noi pentru reexaminarea pensiei. Ulterior, pensia a fost reexaminată din data stabilirii inițiale (21.12.2015), care cu indexările ulterioare pentru perioada anilor 2016-2023, inclusiv valorizarea din 01.10.2018 constituie de la 01.04.2023-*3626,96 lei lunar* (f.d.22)

Ulterior, prin răspunsul din 25.01.2024 s-a indicat că cuantumul pensiei reexaminat a constituit corect de la 21.12.2015-1170,15 lei, iar apoi suma pensiei trecută prin indexările prevăzute în perioada de la 01.04.2016-01.04.2023 constituie de la 01.04.2023-*2742,45 lei* (f.d.23).

Suplimentar, reclamanta confirmă că din octombrie 2023 primește o pensie în cuantum mai mic, decât cel anterior (4528,07 lei), astfel dreptul său la pensie este vătămat prin micșorarea cuantumului pensiei de la suma de 4528,07 lei la suma de 3626,96 lei.

Datorită faptului că reprezentantul pârâtului nu a anexat un act admnistrativ individual în baza căruia s-a executat plata micșorată, deși s-a menționat că decizia de valorizare a pensiei este de ordin intern, se consideră că actul contestat-decizia de valorizare a pensiei din 04.08.2023 este un act administrativ individual.

Reprezentanții pârâtului au menționat că a fost o reexaminare a actelor prezentate de reclamantă și a fost emisă o decizie în acest sens, însă care lipsește de la dosarul administrativ și nu a fost prezentată pe parcursul examinării cauzei.

Așadar, decizia de valorizare a pensiei din 04.08.2023 este un act administrativ, iar autoritatea publică urma să respecte anumite formalități procedurale care condiționează legalitatea acestuia.

Se atrage atenția că data creării actului este 03.08.2023, dar conține mai multe date, unele dactilografiate ce indică cuantumul valorizat la 01.10.2018-3858 lei și datele scrise olograf, ce indică alte sume și alte perioade.

Suplimentar, conținutul deciziei nu este suficient de cert/clar și motivat, fiind contrar art.118-119 alin.(1) Cod Administrativ, nu cuprinde datele unui act administrativ individual, motiv din care nu corespunde prevederilor art.120 Cod Administrativ, nu este clar care este colaboratorul care a emis actul administrativ olograf ori inițial decizia cu forma dactilografiată are doi semnatari, iar ulterior potrivit celor menționate în ședința de judecată

de reprezentantul pârâtului-Lungu, ultima a verificat decizia și a indicat „se consideră veridic”, aplicând semnătura, ulterior a semnat șeful adjunct.

În consecinţă, ținînd cont de faptul că nu au fost respectate prevederile legale referitoare la formalitățile procedurale pentru emiterea actului administrativ contestat, care condiţionează legalitatea acestuia, la caz se conchide că decizia privind valorizarea pensiei nr.94/2023/47 din 03.08.2023 urmează a fi anulată, considerent din care pretențiile reclamantei în această parte sunt întemeiate.

Remedierea celor evidențiate poate avea loc printr-o nouă examinare a cererii depuse de reclamantă și în consecința celor expuse, se obligă CNAS să supună reexaminării cererea nr.94/2023/4705 din 22.05.2023, fiind necesar ca autoritatea competentă să evalueze situația reclamantei și să dea o apreciere argumentelor invocate de către aceasta în susținerea cererii.

Totuși, instanța de judecată respinge cealaltă pretenție a reclamantei care se referă la obligarea pârâtei de a recalcula pensia pentru limita de vârstă conform deciziei privind stabilirea pensiei pentru limita de vârstă după reexaminare, în sumă de 4528,07 lei, începând cu luna octombrie 2023-prezent, deoarece suma pensiei și perioada urmează a fi stabilită de autoritatea publică pârâtă după o cercetare complexă și multilaterală.

În contextul celor expuse, instanţa de judecată admite acțiunea în parte și anulează decizia privind valorizarea pensiei nr.94/2023/47 din 03.08.2023 cu respingerea pretenției privind obligarea pârâtei de a recalcula pensia pentru limita de vârstă conform deciziei privind stabilirea pensiei pentru limita de vârstă după reexaminare, în sumă de 4528,07 lei, începând cu luna octombrie 2023-prezent.

În conformitate cu prevederile art.art.224-225, 229, 232 Cod Administrativ, instanţa de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Se admite parțial acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de *Chiperi Natalia* către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea deciziei și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Se anulează decizia privind valorizarea pensiei nr.94/2023/47 din 03.08.2023.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de atac la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (Sediul Rîșcani).

Preşedintele şedinţei,
judecător **V. Jomiru-Niculiță**